GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 175. 16. Listopada 1818.

Wiadomości kraiowe.

Z Nowego Sandecza dnia 7go Listopada.— Dnia 4go b. m. otworzono tu uroczyście dozwolone od Nayiaśnieyszego Pana nowe gymnazyium. O godzinie 9tey z rana wszyscy Urzędnicy Cyrkułowi i Professorowie w uroczystym poczecie poprzedzonym przez nowych studentów, udali się z domu Cyrkułowego na Ratusz, przed którym przyięły ich cechy uszykowane z rozpuszczonemi chorągwiami, tudzież muzyka C. K. pułku piechoty Hrabiego Kaunitz.— Gdy wszystkie Władze mieyscowe zgromadziły się w sali ratuszney, C. K. Starosta Cyrkułowy de Wüllersdorf zagaił tę uroczystość przemową, na którą Burmistrz imieniem miasta, w nayczulszych wyrazach wdzięczności odpowiedział; potem zaś Professor Felsenburg deklamował odę ułożoną umyślnie na tę uroczystość. Ztamtąd udało się całe zgromadzenie do kościoła, gdzie wpośrod uroczystego nabożeństwa JX. Katecheta Gaburek miał treściwe kazanie o wpływie Religii do oświaty. Niewygasłą w pamięci mieszkańców tuteyszych zostanie ta uroczystość, którey skutki dla Cyrkułu tego i okolicy nieprzebrane dobrodzieystwa i obfite plony przyniesą. Już liczba uczniów iest tak wielka, że wszystkie klassy gymnazyialne obsadzonemi zostały. Całe zgromadzenie będące na ratuszu wołało z uczuciem: „Niech żyie Nayiaśnieyszy Cesarz Franciszek, wielkomyślny założyciel tego instytutu naukowego! Niech żyie JW. Gubernator kraiowy Baron Hauer, wspieraiący praguienia mieszkańców!“

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północney.

Gazeta Londyńska Kuryier umieściła poniższy artykuł, wyięty z gazety Georgiiańskiey (w Ameryce północney): „Głoszą, że Współczłonkowie Gabinetu Wassyngtońskiego różnili się w zdaniach, gdy roztrząsano zagadnienie, czyli Jenerał Jackson za przekroczenie rozkazów, danych mu względem wyprawy Florydzkiey, ma albo nie ma bydź aresztowanym. Pamięć na wielkie przysługi, które czynił Oyczyźnie podczas ostatniey woyny przeciwko Anglii, mowiła bez wątpienia dzielnie na stronę iego, i iest może przyczyna, że go pod Sąd nie oddano. Naszem zdaniem możnaby wątpić by względy tego rodzaiu mogły bydź tak ważnemi. Żaden zgoła człowiek nie powinienby wyższym bydź nad prawa. Bohater Nowo-Orleański zdaie się, iak ów Komodor Perry, upoionym bydź oklaskami Ludu, i działać w nierozsądnem uprzedzeniu, że nic złego uczynić nie może. Pozwolił ón sobie, rozstrzygnąć orężem pytania, które należały wyłącznie przed Sąd Kongressu i polityki. Częstokroć nieposłuszny był naywyraźnieyszym rozkazem, i lekce ważył zasady, będące podstawą Rządu naszego. Naostatek grał rollę despoty woyskowego, i wykonywał władzę dyktatorską, łuboć ukrytym sposobem. Czas, aby Lud otworzył oczy, i aby rzeczy tak iak są widział. Cezar, Kromwell i Bonaparte, owi waleczni obrońcy swoiey Oyczyzny, przecież ią nakoniec pogrążyli w przepaść niewoli. Oby ów nieszczęśliwy, któryby w chwili ucisków publicznych poważył się naśladować ich przykład, oby w tym Kraiu wolności, w tey Oyczyźnie walecznych, znalazł drugiego Brutusa teraźnieyszego wieku!“

Osada Angielska na południowych brzegach Afryki.

W Sierra Leone (Angielskiey osadzie Murzynów na południowych Afryki brzegach) uczy się iuż 2000 Murzynów wszelkiey płci i wieku, według sposobu Lankastra. Ta osada składaiąca się po naywiększey części z Murzynów zaprowadzonych tam z zabranych okrętów kupczących niewolnikami, idzie pomyślnie; między ościennemi pokoleniami panuie pokóy, a handel czyni wielkie postępy.

Francyia.

NN. Cesarz Rossyyski i Król Pruski, przybyli dnia 21go Października do Valenciennes, gdzie ich hukiem dział powitano, wieczorem zaś miasto oświecono. Dnia 22go z rana obadwa Monarchowie udali się do obozu w Famars. W orszaku Ich znaydował się Xiąże Wellington z wielu innymi Jenerałami. NN. Monarchowie znaydowali się na po-

)(

pisach woysk Rossyyskich, Angielskich i Pruskich, z których przedziwney od tak dawnego czasu zachowaney karności i wyszczególniaiącey się postawy, ukontentowanie Swoie okazali. Prawie wszyscy mieszkańcy z Valenciennes byli świadkami tego zachwycaiącego widowiska. O godzinie 4tey po południu NN. Monarchowie powrócili do miasta i raczyli przyiąć obiad ofiarowany Im przez Xięcia Wellingtona w pawilonie Chiaskim. Na rynku wystawiono przepyszny namiot, przez który był wchód do sali iadalney. Namiot ten zdobiły trofea woienne, między któremi widać było chorągwie wszystkich Narodów iako godło otaczaiącego ie szczęśliwego węzłu pokoiu. Po obiedzie N. Cesarz Rossyyski, będąc wciąż ieszcze słabym, udał się do pomieszkania Swoiego, a N. Król Pruski z Królewicem Następcą tronu, do teatru. Potem obadwa Monarchowie zaszczycili obecnością Swoią bal dany dla Nich, gdzie w bardzo świetnem, przez bogato postroione Damy przyozdobionem zgromadzeniu, godzinę czasu strawili. — Sądzą, że zaraz po wyieździe obu NN. Monarchów z Valenciennes, posterunki woyskowe tego miasta, gwardyi narodowey oddanemi zostaną.— NN. Monarchowie mieli dnia 24go wyiechać do Maubege, a dnia 27go stanąć w Paryżu, czyli (iak Francuzka gazeta codzienna (Quotidienne) dawnym, ale dla Paryżanów zawsze ieszcze przyiemnym wyrazem pisze) w stolicy świata cywilizowanego.

Pewien Benedyktyn Kongregacyi Angielskiey, Biskup Ruspa *in partibus infidelium*, którego Oyciec S. Przełożonym missyy na przylądku dobrey nadziei, tudzież na wyspach Madagascar, Isle de France i S. Heleny, mianował, wyiechał z Paryża przez Londyn na mieysce swoiego przeznaczenia.

Włochy.

Zgromadzona nadporządkowie kryminalna Kongregacyia Trybunału Rządowego w Rzymie wydała wyrok na uwięzionych iuż dawno zbrodniarzy Stanu, którzy w Czerwcu r. z. chcieli zapalić bunt w Maceracie i w innych Kraiach Papiezkich, a mianowicie na kupca z Ankony nazwiskiem Papisa, na Hrabiego Gallo da Osimo, na byłego woyskowego Carletti z Maceraty, na byłego żandarmistę Riwę z Forli, i na pewnego Castellano, których wszystkich za usiłowane w dniu 24stym Czerwca r. z. zaburzenie Państwa Rzymskiego, tudzież za różne czyny buntownicze na śmierć, — trzech zaś współwinowayców na dożywotnią karę przy galerach, skazała. Resztę współwinowayców miano sądzić na posiedzeniu następuiącem. Atoli Oyciec S. przez znaną dobroć Swoią złagodził powyższy wyrok śmierci na dożywotnie — karę zaś galerową, na dziesięcioletnie więzienie w twierdzy.— Między pobudkami powyższego wyroku umieszczono co następuie: „Zważywszy, że z aktów processu pokazuie się, iż wszystkie pomienione osoby zmierzały do powszechnego powstania, które wybuchnąć miało w Państwach Papiezkich, skoroby czas sprzyiał, i że tym końcem używały sposobów, iakie im nadarzały związki z pracuiącą nad obaleniem prawych Rządów sektą Karbonarzy (Setta carbonica); zważywszy daley, że to powstanie w nocy z dnia 24go Czerwca w Maceracie rzeczywiście do skutku przyprowadzić chciano, i że mu według planu, pomordowanie dobrych, spokoynych obywateli, tudzież rabunek i przywłaszczenie maiątków prywatnych i publicznych etc. etc., towarzyszyć miało; zważywszy niemniey, że Pius Sampoalesi, Sekretarz innego towarzystwa Karbonarzy w Ankonie, zupełną miał wiadomość o zamierzonem powstaniu, nadto zaś o korrespondencyi między rzeczonem towarzystwem a Radą centralną Gwelficką (consiglio Centralo Guelfo) w Bolonii; że Wincenty Fattiboni wiedząc podobnież o zamierzonem powstaniu, był pośrednikiem, przez którego utrzymywano korrespondencyię między rzeczonem towarzystwem w Ankonie, a Radą centralną w Bolonii; i że przez niego owey Radzie centralney doręczonym był plan do rewolucyi siągaiącey ieszcze i za granice Państwa Papiezkiego, i t. d.“

Ludność Rzymu w roku 1816 wynosiła 131356 — a w roku bieżącym, 133812 dusz.

Akwizgran.

Gazety Londyńskie twierdzą, że sprzymierzeni Monarchowie przed Swoim odiazdem z Akwizgranu wydadzą odezwę, oświadczaiąc w obliczu całey Europy stałe postanowienie swoie, względem utrzymania pokoiu wszystkiemi siłami.

Gazeta Frankfortska umieściła list datowany z Akwizgranu pod dniem 24tym Października, zawieraiący, co następuie: „Ukochany Cesarz Franciszek, przed którego mieszkaniem zawsze naywięcey ludzi zgromadzonych bywa, zniewala sobie serca wszystkich przez ludzkość wrodzoną N. Pokoleniu Jego. Przeieżdza się w ubiorze prostym, i podobnież ubranym iest i orszak Jego. Nie ieden mówił z Nim i rosprawiał, a dopiero póżniey dowiedział się, że to był Cesarz. Łaskawie i miłościwie przyymu-

ie dowody wielbienia, które Mu niosą wszędzie, gdzie tylko pokaże się i gdzie Go poznaią. Oddaie nawzaiem każde pozdrowienie, a łagodnem i przyiemnem spoyrzeniem odwdzięcza maluiącą się na wszystkich twarzach radość z oglądania Osoby Jego. Ciągle rozdaie podarunki zgłaszaiącym się do Niego żołnierzom, co dawniey przy woysku Austyiackiem służyli, ci po naywiększey części dostaią po czerwonym złotym za każdy rok służby, inwalidzi zaś we dwóynasób.

Niemcy.

O to są uprzednie postanowienia względem twierdz Związkowych, które podane były Seymowi Niemieckiemu d. 12. Października na pięćdziesiątém pierwszem posiedzeniu, wraz z planem Konstitucyi woienney Związku Niemieckiego (umieszczonym w N. 174 gazety naszey): §. 1. Powszechne systema obronne Związku Niemieckiego wzglądnie całey iego obiętości, oddane ma bydź wkrótce dokładnieyszemu naradzeniu się, atoli poprzednio trzeba to przywieść do skutku, co stosownie do traktatów odebrało iuż swoie przeznaczenie. §. 2. Mocą Europeyskich traktatów Stanu, ogłoszone są twierdzami Związku: Moguncyia, Luxemburg i Landau, iakoż wkrótce Związkowi z należnemi formalnościmi oddane bydź maią. §. 3. Nadto przeznaczone są pewne Summy dla lepszey obrony granicy południowo-zachodniey. §. 4. Tym końcem przeznacza się miasto Ulm na twierdze pierwszego rzędu, i na wielkie mieysce obronne. §. 5. Dla utworzenia przeprawy, przez Ren między Moguncyią i granicą Francuzką, i zapewnienia Związku z twierdzą Landau wystawione bydź maią podwoyne szańce przedmostowe w Germersheimie, lub gdyby obwarowania tego mieysca, nie dopuszczały przeszkody z natury niepokonane, tedy na innem mieyscu iak tylko można nayblizszém Germersheimu. §. 6. Do obwarowania Ulmu, użytą bydź ma Summa dwudziestu milionów franków przeznaczona traktatem, na wystawienie twierdzy Związkowey nad Renem wyższym. §. 7. Na wystawienie podwoynych szańców przedmostowych w Germersheim, przeznacza się Summa 15,000000 franków, podobnież traktatem dla tey okolicy wykazana. §. 8. Przy budowaniu tych twierdz, zachowana ma bydź iak naywiększa dążność do celu i oszczędności iaka tylko bydź może, budowa zaś dokonana bydź ma według zasad nowego systematu obronnego. §. 9. Do wyboru położenia mieysca, do układania planów budowy i wykazów wydatkowych przeznaczona będzie dla każdey twierdzy osobliwa Kommissyia. §. 10. Ponieważ zdaie się bydź rzeczą dobrą, aby na przyszłość oprócz tych dwóch twierdz, założona była ieszcze trzecia na południowo-zachodniey granicy, (w którem celu Rasztadt i Donaueschingen szczególniey projetowane) i daley ieszcze czwarta między Luxemburgiem i Landau, do czego Wydział woyskowy, projektuie twierdzę Homburg); przeto właściwe Kommissyie, dochodzić maią stosunków mieyscowych i o tem dać swoie zdanie, któreby twierdze były w tym celu nayzdatnieyszemi. §. 11. Przy ułożeniu planu obwarowania Ulmu, poruczono będzie Kommissyi, porobić oddzielne wykazy kosztów obwarównia i uposażenia, która przy tem uważać ma, aby celu uposażenia tey twierdzy, starała się ile możności dopiąc bez oddzielnych dodatków do Summy przeznaczoney dla ogółu dwudziestu milionów franków. §. 12. Dla twierdzy Germersheim porobione maią bydź równie plany, przy czem godzi się dołożyć, iż Summa 15,000000 franków, mogłaby wystarczyć na wystawienie i uposażenie twierdzy. §. 13. Kommissyie złożone będą z Officerów inżynierii, Sztabu jeneralnego i artyleryi, których wybierać maią Państwa Związkowe naybliżey położone, lub naybliższy interes w tem maiące. §. 14. Dla Ulmu składać się ma Kommissyia, z dwóch Officerów Austryiachich od inżynierii, z Officera Bawarskiego od artylerii, i Wirtemberskiego od jeneralnego Sztabu. Do założenia przeprawy na Renie składać się ma Kommissyia, z Officerów Austryiackiego od inżynierii, Bawarskiego od inżynierii i artylerii, tudzież Badeńskiego od jeneralnego Sztabu. §. 15. Do planów warowania Rasztadu i Donaueschingen, składać będą Kommissyię Officerowie od inżynierii Austryiacki i Badeński, od artylerii Wirtemberski, a od jeneralnego Sztabu Bawarski. §. 17. Dla twierdzy między Landau i Luxemburgiem składać się będzie Kommissyia z Officera Pruskiego od inżynierii i Sztabu jeneralnego, tudzież z Officera Bawarskiego od inżynierii, i Heskiego od artyleryi. §. 18. Kommissyie te mianowanemi bydź maią niezwłocznie, i ieszcze tey zimy ruszą na mieysca swoiego przeznaczenia. §. 19. Dla Ulmu i Germersdorfu maią bydź iak nayprędzey uskutecznione roboty przygotowawcze iako są; plany budownicze, wykazy wydatków i t. p. przyczem trzeba mieć wzgląd na to, aby obie twierdze, naypóźniey w trzech latach przyprowadzone były do stanu obronnego. §. 20. Do sprawdzania robot pomienionych Kommissyy, przeznaczona będzie Kommissyia centralna, którey owe poiedyncze zdawać ma-

ią sprawę z czynności swoich, i potrzebne czynić zapytania: Kommissyia centralna, składać ma Seymowi Związkowemu do rozstrzygnienia swoie ostateczne zdanie sprawy o rezultatach mieyscowych śledzeń, z dołączeniem opinii. §. 21. Względem kontrolli robot twierdzowych, i rachunków wydatkowych nastąpi w swoim czasie potrzebne urządzenie. §. 22. Co się tycze stosunków właściwych między twierdzami Związkowemi, nastąpią wkrótce dokładnieysze oznaczenia w związku z drugiemi tu zachodzącemi pytaniami politycznemi. Uprzednio, przyimnie się w powszechności iako zasada: że twierdze związkowe wystawione kosztem Związku lub utrzymywane, maią tak w czasach woyny iako i pokoiu osadzone bydź woyskiem różnych Państw Związkowych.

O to iest zaprojektowany od wydziału woyskowego, a na posiedzeniu z d. 12go Października, zadyktowany

Podział woyska Związku Niemieckiego.

Korpusy woyska	Państwa Związkowe.	Kontyng. po 1 od 100	Summa
I, II i III	Austryia		94822
IV, V i VI	Prussyi		79234
VII	Bawaryia		35600
VIII	Saxoniia	12000	36511
	Królestw Wirtemberskie .	13955	
	W. Xięztwo Badeńskie .	10000	
	Hohenzollern-Hechingen .	145	
	— — — Sigmaringen	356	
	Lichtenstein	55	
IX	Elektorstwo Heskie . . .	5400	25910
	W. Xięztwo Heskie . .	6195	
	Luxemburg	2141	
	Nassau	3028	
	Sasko-Waymarskie Xięztwo	2010	
	— — Gotha	1857	
	— — Koburg.	800	
	— — Meunungen . . .	544	
	— — Hildburghausen. .	297	
	Anhalt-Dessau	529	
	— — Bernburg	370	
	— — Köthen	325	
	Szwarcburg-Sondershausen	451	
	— — — Rudolstadt	539	
	Reuss liniia starsza. . .	223	
	— — — młodsza . .	522	
	Hessen-Homburg . . .	200	
	Frankfurt	479	
X	Hannower	13054	28866
	Holstein	3600	
	Brunszwicyia	2096	
	Meklenburg-Szwerin . .	3580	
	— — — Strelitz . .	718	
	Oldenburg	2178	
	Waldek	519	
	Szaumburg-Lippe . . .	240	
	Lippe-Detmold	691	
	Lubeka	407	
	Brema	485	
	Hamburg	1298	
	Summa		300943

Sądy akademickie w Jenie popieczętowały nocną porą wszysthie drukarnie, a potem ie przetrząsały, szukaiąc pisma pod tytułem: „Młodzieniec Niemiecki do Ludu Niemieckiego“; ale go nie znalazły.

Prussy.

Jeden znany autor, umieszczony iako nauczyciel przy Królewskiey szkole woyskowey w Berlinie popadł w badanie, i zawieszonym został w urzędzie swoim aż do rozstrzygnienia sprawy wytoczoney przeciw niemu z powodu umieszczenia pewnego artykułu w trzecim poszycie czasowego pisma: „Nemesis,“ które według doniesienia gazety oppozycyyney podobnież zawieszonem zostało.

Przyiechali do Lwowa od dnia 8go do 10go Listopada.

W. Bronicki Baron, z Janowa. — W. Bussakowski Jan, z Jaworowa. — W. Kiełczewski Alexander, z Tarnowa. — W. Kosieński Michał Baron, z Polski. — JW. Łoś Hrabia, z Wybranowki. — W. Maiewski Wincenty, z Orterowa. — W. Rogalska Katarzyna, z Polski. — JW. Siemianowska Hrabina, z Polski. — W. Terlecki Józef, z Rossyi. — W. Wolański Augustyn, ze Złoczowa. — W. Zwerow Ces. Ross. Kapitan od Gwardyi iako goniec, z Wiednia.

Wyiechali ze Lwowa od dnia 8go do 10go Listopada.

W, Berezowski, do Sambora. — JW. Czosnowski Hrabia, do Polski. — W. Drohoiowski, do Tarnopola, — WW. Lenkiewiczowie Gracyian i Erazm, do Rossyi. — W. Lewicki, do Tarnowa. — W. Olszewski, do Żółkwi. — W. Piotrowski, do Brzeżan. — JW. Rzewuska Hrabina, do Wiednia. — W. Rojewski, do Cieszanowa. — W. Raczkowski, do Żółkwi. — W. Uruski Józef do Złoczowa. — W. Zwerow Ces. Ross. Kapitan od Gwardyi, iako goniec, do Bessarabii.